

det, derfor bør man ikke nære saa stor Frygt for, at det vil gaa gennem Tingene nu paa en Studs. Jeg kan desværre ikke slutte, som det almindelig er Coutume, med at sige, at jeg varmt anbefaler Lovforslaget til Tingets Velvillie. Jeg kan kun anbefale, at Lovforslaget gaar i Udvalg, saa at man der kan faa Lejlighed til at drøfte de Punkter, der nu bør tages Hensyn til og lovgives om.

Rørdam: Den ærede Ordfører for Forslagsstillerne (Martin Olsen) sagde noget lignende som, at enhver, der havde social Interesse, maatte ogsaa have Interesse for dette Lovforslag. Det var ikke Ordlyden, men det var i alt Fald Meningen. Jeg vil sige, at jeg smigrer mig i nogen Maade med at have stor social Interesse, og baade her og udenfor Rigsdagen har jeg i ret høj Grad beskæftiget mig med sociale Problemer. Men dog nærer jeg ikke Tvivl om, at hvis dette Lovforslag gennemføres i den her foreliggende Skikkelse, vil det være til ret stor Skade for adskillige Arbejdere. Jeg tvivler ikke om, at Meningen fra de ærede Forslagsstilleres Side har været den bedst mulige. 8 Timers Arbejdsdagen er jo et Punkt paa Socialdemokratiets Program, det er lidt af en Religion for Socialdemokratiet, og om religiøse Spørgsmaal kan man ligesom om Afholdsspørgsmaal vanskeligt diskutere. Folk har nu en Gang deres forudfattede Meninger. Alligevel vil jeg sige, at de ærede Forslagsstillere maa jo være klare over, at hvis dette Lovforslag vedtoges under de nuværende Samfundsforhold, vilde det paa en Masse Punkter medføre store Ulykker for Arbejderne. I § 3 staar der saaledes: „Handels- og Passagerfartøjer skal bemandedes saaledes, at den normerede Tjeneste i Magsvejr ikke overstiger 8 Timer i Døgnet“. For det første finder jeg, at 8 Timers Arbejde i Magsvejr er en ganske urimelig lille Fordring. Jeg ved ikke, om den ærede Ordfører har sejlet i Magsvejr, men det har jeg i høj Grad. Det Arbejde, der i Magsvejr udføres paa et Skib, kan ikke siges at være synderligt anstrengende. Men lad det nu være, hvad det er. Men noget andet er, at Skibsfart er noget internationalt, hvor vi maa konkurrere paa det aabne Marked, og en Gennemførelse af denne Bestemmelse vilde medføre en meget betydelig Forøgelse af Besætningen paa vore Skibe i Sammenligning med Udlandets, og det vilde atter føre til, at en stor Del af vore Skibe maatte gaa ud af Konkurrencen. Forhol-

dene i Skibsfarten er i Øjeblikket nogenlunde gode; men de har været daarlige, og det ser ud til, at de skal blive daarlige igen, og vedtager vi en Bestemmelse som denne, vil det med nødvendig Konsekvens føre til, at en Masse danske Sømænd bliver brødløse, fordi vi ikke kan tage Konkurrencen op. Og jeg er bange for, at det i adskillige andre Fag vil gaa paa samme Maade.

Jeg maa ligesom den højtærede Indenrigsminister sige, at man kun kan lovfæste 8 Timers Arbejdsdagen, naar det sker internationalt, og der samtidig fastsættes en Minimumsløn. Ellers vil der indtræde det Forhold, at hvis Arbejderne ikke faar tilstrækkelig Løn i de 8 Timer, maa de tage fat paa andet Arbejde udenfor de 8 Timer, og det kan dog ikke være Forslagsstillerens Mening. Det har netop ude paa Orlogsværftet, hvor Staten har indført den 8-Timers Arbejdsdag, vist sig, at Arbejderne i høj Grad beskæftiger sig med andet Arbejde, og det kan Socialdemokratiet ingenlunde billige, fordi der dels derved paaføres andre Fag en Konkurrence, og dels kan det jo ikke være Lovforslagets Mening, at Arbejderne efter de 8 Timer skal arbejde i andre Fag. Meningen med Lovforslaget maa jo være, at de 8 Timers Arbejde er det normale, og hvad der er ud derover, er af det onde. Jeg kan imidlertid ikke billige den Tanke i Almindelighed. Jeg er enig med de ærede Forslagsstillere i, at i en Række Fag, særlig de sundhedsfarlige, kan man lovfæste en 8 Timers Arbejdsdag, men i Almindelighed tror jeg, at det er meget faa Mennesker, der nøjes med 8 Timers Arbejde. Tager vi Skolebørnene, gaar de 6 Timer i Skole, og de har 2—3—4 Timers Lektie læsning hjemme. Det kan blive til 10 Timer, og undertiden har de endda erhvervmæssigt Arbejde ved Siden af. Jeg er bange for, at Arbejderne, naar de ikke maatte beskæftige sig med noget erhvervmæssigt Arbejde ud over de 8 Timer, vilde føle dette som en uheldig Omstændighed, at de ligesom andre vil føle, at det at gaa ledig er noget af det værste, der kan hændes.

Jeg kan heller ikke indse, at det er nødvendigt at lovfæste en 8 Timers Arbejdsdag undtagen for visse Erhvervs Vedkommende. Den ærede Ordfører talte om sundhedsfarlige Erhverv og anførte en hel Del Tal. Dette skal jeg ikke komme ind paa nu, thi i Fjor, da vi drøftede Sygekasseloven, drøftede vi ogsaa Spørgsmaalet om Sygedage. Jeg skal villigere end nogen anden indrømme, at forskellige Er-